**ТАБЛИЦА ЗА СЪОТВЕТСТВИЕ**

**Директива (ЕС) 2022/2041 на Европейския парламент и на Съвета от 19 октомври 2022 година относно адекватните минимални работни заплати в Европейския съюз**

| **Директива (ЕС) 2022/2041** | **Национално законодателство**<br><br>**1. Кодекс на труда**<br>**2. Проект на ПМС за изменение и допълнение на Наредбата за структурата и организацията на работната заплата** | **Съответствие** |
|---|---|---|
| Член 5<br>Процедура за определяне на адекватни законоустановени минимални работни заплати<br>1. Държавите членки, в които има законоустановени минимални работни заплати, установяват необходимите процедури за определяне и актуализиране на законоустановените минимални работни заплати. Тези процедури за определяне и актуализиране се ръководят от критерии, определени с оглед допринасяне за адекватността на законоустановените минимални работни заплати, с цел да се постигне достоен стандарт на живот, да се намали бедността сред работещите, както и да се насърчат социалното сближаване и социалната конвергенция във възходяща посока и да се намали разликата в заплащането между половете. Държавите членки определят тези критерии в съответствие с националните си практики, като ги закрепват в съответното национално право, в решения на компетентните си органи или в тристранни споразумения. Критериите се определят по ясен начин. Държавите членки могат да вземат решение относно относителната тежест на тези критерии, включително относно елементите, посочени в параграф 2, като вземат предвид | **Кодекса на труда**<br>Чл. 244. (1) Министерският съвет определя:<br>1. минималната работна заплата за страната за всяка календарна година;<br>2. видовете и минималните размери на допълнителните трудови възнаграждения и на обезщетенията по трудовото правоотношение, доколкото не са определени с този кодекс.<br>(2) Минималната работна заплата за страната за следващата година се определя до 15 август на текущата година като се вземат предвид следните критерии:<br>1. покупателна способност на минималната работна заплата за страната, като се взема предвид издръжката на живот;<br>2. общо равнище на работните заплати и тяхното разпределение;<br>3. темп на растеж на работните заплати;<br>4. дългосрочни равнища на производителността на труда в страната.<br>(3) Определената по реда на ал. 2 минимална работна заплата за страната не може да е по-ниска от определената за предходната година.<br>(4) Веднъж на три години се извършва оценка на адекватността на минималната работна заплата за страната, като се вземат предвид следните референтни стойности:<br>1. 60 на сто от размера на брутната медианна работна заплата;<br>2. размера на издръжката на живот.<br>(5) Министерският съвет определя с наредба реда и начина за:<br>1. определяне на минималната работна заплата за страната и оценката на нейната адекватност;<br>2. осъществяване на сътрудничество и консултации с представителните организации на работниците и служителите и на работодателите.<br>(6) По-големи размери на минималната работна заплата могат да се уговарят в колективен трудов договор на отраслово и браншово равнище. | **Пълно.** |

| | | |
|---|---|---|
| своите национални социално-икономически условия.<br>2. Националните критерии, посочени в параграф 1, включват най-малко следните елементи:<br>а) покупателната способност на законоустановените минимални работни заплати, като се взема предвид издръжката на живота;<br>б) общото равнище на работните заплати и тяхното разпределение;<br>в) темпа на растеж на работните заплати;<br>г) дългосрочните равнища и развитието на националната производителност.<br>3. Без да се засягат задълженията, определени в настоящия член, държавите членки могат допълнително да използват автоматичен механизъм за коригиране на индексирането на законоустановените минимални работни заплати въз основа на подходящи критерии и в съответствие с националните закони и практики, при условие че прилагането на този механизъм не води до намаляване на законоустановената минимална работна заплата.<br>4. Държавите членки използват ориентировъчни референтни стойности, от които да се ръководят при своята оценка на адекватността на законоустановените минимални работни заплати. За тази цел те могат да използват ориентировъчни референтни стойности, които обикновено се използват на международно равнище, например 60 % от брутната медианна работна заплата и 50 % от брутната средна работна заплата, и/или ориентировъчни референтни стойности, използвани на национално равнище.<br>5. Държавите членки гарантират, че редовното и своевременно актуализиране на | **Проект на ПМС за изменение и допълнение на Наредбата за структурата и организацията на работната заплата**<br><br>Чл. 3а. (1) Минималната работна заплата за страната за следващата година се определя до 15 август на текущата година като се вземат предвид критериите по чл. 244, ал. 2 от Кодекса на труда, определени чрез показатели, както следва:<br>1. покупателна способност на минималната работна заплата за страната, като се взема предвид издръжката на живот – чрез средногодишно изменение на индекса на цените на малка по състав кошница;<br>2. общо равнище на работните заплати и тяхното разпределение – чрез годишно изменение на брутната медианна работна заплата на наетите на пълно работно време, измерено чрез темпа на прираст, въз основа на данни от административния регистър на осигурените лица;<br>3. темп на растеж на работните заплати – чрез годишно изменение на средната брутна работна заплата на наетите лица, измерено с темпа на прираст;<br>4. дългосрочни равнища на производителността на труда в страната – чрез средна аритметична стойност, изчислена от годишните изменения на брутната добавена стойност на един зает по съпоставими цени за период от последните 10 години.<br>(2) Минималната работна заплата за страната за следващата година се определя в диапазон с граници:<br>1. долна граница - размер на минималната работна заплата за текущата година;<br>2. горна граница, определена по данни на Националния статистически институт, както следва:<br><br>ГГ = МРЗтг х [1+(0,25 х dИЦМК + 0,25 х dБМРЗ + 0,25 х dБСРЗ + 0,25 х dБДСедин зает)],<br>където:<br>ГГ – горна граница;<br>МРЗтг – минимална работна заплата за страната за текущата година;<br>dИЦМК – средногодишно изменение на цените, измерено чрез индекса на цените на малка по състав кошница;<br>dБМРЗ – годишно изменение на брутната медианна работна заплата на наетите на пълно работно време, измерено с темпа на прираст;<br>dБСРЗ – годишно изменение на средната брутна работна заплата на наетите лица, измерено с темпа на прираст;<br>dБДСедин зает – средна аритметична стойност, изчислена от годишните изменения на брутната добавена стойност на един зает по съпоставими цени за период от последните 10 години. | |

| | | |
|---|---|---|
| законоустановените минимални работни заплати се извършва най-малко на всеки две години, а за държавите членки, които използват механизъм за автоматично индексиране, посочен в параграф 3 – най-малко на всеки четири години.<br>6. Всяка държава членка определя или създава един или повече консултативни органи, които да съветват компетентните органи по въпросите, свързани със законоустановените минимални работни заплати, и осигурява оперативното функциониране на тези органи. | Чл. 3б. (1) Представителните организации на работниците и служителите и на работодателите договарят минималната работна заплата за страната за следващата година в диапазона по чл. 3а, ал. 2ь до 15 май на текущата година.<br>(2) Министърът на труда и социалната политика поставя началото на преговорите по ал. 1 и предоставя на представителните организации на работниците и служителите и на работодателите данни за диапазона по чл. 3а, ал. 2, включително данните, въз основа на които е получена горната граница. Председателят на Националния статистически институт предоставя необходимите данни на министъра на труда и социалната политика до 1 април на всяка календарна година. Когато не са налични окончателни данни по показателите от чл. 3а, ал. 1 се предоставят предварителни данни.<br>(3) Представителните организации на работниците и служителите и на работодателите, участвали в преговорите за определяне на минималната работна заплата за страната, изготвят доклад до министъра на труда и социалната политика за резултатите от преговорите до 31 май.<br>(4) Министерският съвет определя минимална работна заплата за страната за следващата година в диапазона по чл. 3а, ал. 2, като взема предвид доклада по ал. 3.<br>(5) Когато представителните организации на работниците и служителите и на работодателите не представят доклад в срока по ал. 3, Министерският съвет определя минимална работна заплата за страната за следващата година в диапазона по чл. 3а, ал. 2.<br>Чл. 3в. (1) Министърът на труда и социалната политика създава комисия за оценка на адекватността на минималната работна заплата, съгласно чл. 244, ал. 4 от Кодекса на труда, с участието на представителните организации на работниците и служителите и на работодателите.<br>(2) Председателят на Националния статистически институт предоставя необходимите данни за оценката по ал. 1.<br>(3) Комисията по ал. 1 извършва оценка на адекватността на минималната работна заплата за предходната година, като оценява съотношението ѝ към:<br>1. 60 на сто от размера на брутната медианна работна заплата за наетите на пълно работно време за предходната година;<br>2. размера на издръжката на живот за предходната година. | |
| Член 7<br>Участие на социалните партньори при определянето и актуализирането на | **Кодекса на труда**<br>Чл. 2. Държавата регулира трудовите и непосредствено свързаните с тях отношения, осигурителните отношения и въпросите на жизненото равнище след консултации и диалог с работниците, служителите, работодателите и | **Пълно.** |

| | | |
|---|---|---|
| законоустановените минимални работни заплати<br>Държавите членки въвеждат необходимите мерки, за да осигурят участието на социалните партньори в определянето и актуализирането на законоустановените минимални работни заплати по своевременен и ефективен начин, който предвижда тяхното доброволно участие в разискванията през целия процес на вземане на решения, включително чрез участие в консултативните органи по член 5, параграф 6, по-специално във връзка с:<br>а) избора и прилагането на критериите за определяне на равнището на законоустановената минимална работна заплата и за установяване на формула за автоматично индексиране и за нейното изменение, ако такава формула вече съществува, съгласно посоченото в член 5, параграфи 1, 2 и 3;<br>б) избора и прилагането на ориентировъчните референтни стойности, посочени в член 5, параграф 4, за оценка на адекватността на законоустановените минимални работни заплати;<br>в) актуализациите на законоустановените минимални работни заплати, посочени в член 5, параграф 5;<br>г) установяването на разлики в размера на законоустановените минимални работни заплати и на удръжки от тях съгласно предвиденото в член 6;<br>д) решенията за събирането на данни и извършването на проучвания и анализи за предоставяне на информация на органите и на другите съответни страни, участващи в определянето на законоустановената минимална работна заплата. | техните организации в дух на сътрудничество, взаимни отстъпки и зачитане на интересите на всяка от страните.<br>Чл. 3. (1) Държавата осъществява регулирането на трудовите и непосредствено свързаните с тях отношения, осигурителните отношения, както и въпросите на жизненото равнище в сътрудничество и след консултации с представителните организации на работниците и служителите и на работодателите. Обхватът на въпросите на жизненото равнище, предмет на консултации, се определя с акт на Министерския съвет по предложение на Националния съвет за тристранно сътрудничество.<br>(2) Сътрудничеството и консултациите задължително се осъществяват при приемането на нормативни актове по отношенията и въпросите, посочени в ал. 1.<br>(3) По въпроси в обхвата на ал. 1 могат да се сключват споразумения между представителните организации на работниците и служителите и работодателите за приемане на нормативни актове, когато:<br>1. споразумението е сключено по тяхно искане след преценка на държавата;<br>2. държавата е предложила сключване на споразумението.<br>(4) Изпълнението на споразуменията по ал. 3 се осъществява от държавата.<br>Чл. 3а. (1) Сътрудничеството и консултациите по чл. 3 на национално равнище се осъществяват от Националния съвет за тристранно сътрудничество.<br>(2) Националният съвет за тристранно сътрудничество се състои от по двама представители на Министерския съвет, на представителните организации на работниците и служителите и на работодателите. Министерският съвет определя своите представители, а представителите на представителните организации на работниците и служителите и на работодателите се определят от техните ръководства съгласно уставите им.<br>(3) Националният съвет за тристранно сътрудничество се ръководи от заместник министър-председател.<br>(4) Националният съвет за тристранно сътрудничество избира от лицата, представляващи по закон организациите на работниците и служителите и на работодателите на ротационен принцип по един заместник-председател на съвета за срок от една година.<br>(5) При отсъствие на председателя на Националния съвет за тристранно сътрудничество заседанията се ръководят от посочен от него заместник-председател.<br>Чл. 3в. (1) Националният съвет за тристранно сътрудничество обсъжда и дава мнения по законопроекти, проекти на подзаконови нормативни актове и решения на Министерския съвет и по други въпроси по чл. 3.<br>Чл. 244. (5) Министерският съвет определя с наредба реда и начина за: | |

| | | |
|---|---|---|
| | 1. определяне на минималната работна заплата за страната и оценката на нейната адекватност;<br>2. осъществяване на сътрудничество и консултации с представителните организации на работниците и служителите и на работодателите.<br><br>**Проект на ПМС за изменение и допълнение на Наредбата за структурата и организацията на работната заплата**<br>Чл. 3а. (1) Минималната работна заплата за страната за следващата година се определя до 15 август на текущата година като се вземат предвид критериите по чл. 244, ал. 2 от Кодекса на труда, определени чрез показатели, както следва:<br>1. покупателна способност на минималната работна заплата за страната, като се взема предвид издръжката на живот – чрез средногодишно изменение на индекса на цените на малка по състав кошница;<br>2. общо равнище на работните заплати и тяхното разпределение – чрез годишно изменение на брутната медианна работна заплата на наетите на пълно работно време, измерено чрез темпа на прираст, въз основа на данни от административния регистър на осигурените лица;<br>3. темп на растеж на работните заплати – чрез годишно изменение на средната брутна работна заплата на наетите лица, измерено с темпа на прираст;<br>4. дългосрочни равнища на производителността на труда в страната – чрез средна аритметична стойност, изчислена от годишните изменения на брутната добавена стойност на един зает по съпоставими цени за период от последните 10 години.<br>(2) Минималната работна заплата за страната за следващата година се определя в диапазон с граници:<br>1. долна граница - размер на минималната работна заплата за текущата година;<br>2. горна граница, определена по данни на Националния статистически институт, както следва:<br>ГГ = МРЗтг х [1+(0,25 х dИЦМК + 0,25 х dБМРЗ + 0,25 х dБСРЗ + 0,25 х dБДСедин зает)],<br>където:<br>ГГ – горна граница;<br>МРЗтг – минимална работна заплата за страната за текущата година;<br>dИЦМК – средногодишно изменение на цените, измерено чрез индекса на цените на малка по състав кошница;<br>dБМРЗ – годишно изменение на брутната медианна работна заплата на наетите на пълно работно време, измерено с темпа на прираст;<br>dБСРЗ – годишно изменение на средната брутна работна заплата на наетите лица, измерено с темпа на прираст; | |

| | | |
|---|---|---|
| | dБДСедин зает – средна аритметична стойност, изчислена от годишните изменения на брутната добавена стойност на един зает по съпоставими цени за период от последните 10 години.<br>Чл. 3б. (1) Представителните организации на работниците и служителите и на работодателите договарят минималната работна заплата за страната за следващата година в диапазона по чл. 3а, ал. 2, до 15 май на текущата година.<br>(2) Министърът на труда и социалната политика поставя началото на преговорите по ал. 1 и предоставя на представителните организации на работниците и служителите и на работодателите данни за диапазона по чл. 3а, ал. 2, включително данните, въз основа на които е получена горната граница. Председателят на Националния статистически институт предоставя необходимите данни на министъра на труда и социалната политика до 1 април на всяка календарна година. Когато не са налични окончателни данни по показателите от чл. 3а, ал. 1 се предоставят предварителни данни.<br>(3) Представителните организации на работниците и служителите и на работодателите, участвали в преговорите за определяне на минималната работна заплата за страната, изготвят доклад до министъра на труда и социалната политика за резултатите от преговорите до 31 май.<br>(4) Министерският съвет определя минимална работна заплата за страната за следващата година в диапазона по чл. 3а, ал. 2, като взема предвид доклада по ал. 3.<br>(5) Когато представителните организации на работниците и служителите и на работодателите не представят доклад в срока по ал. 3, Министерският съвет определя минимална работна заплата за страната за следващата година в диапазона по чл. 3а, ал. 2.<br>Чл. 3в. (1) Министърът на труда и социалната политика създава комисия за оценка на адекватността на минималната работна заплата, съгласно чл. 244, ал. 4 от Кодекса на труда, с участието на представителните организации на работниците и служителите и на работодателите.<br>(2) Председателят на Националния статистически институт предоставя необходимите данни за оценката по ал. 1.<br>(3) Комисията по ал. 1 извършва оценка на адекватността на минималната работна заплата за предходната година, като оценява съотношението ѝ към:<br>1. 60 на сто от размера на брутната медианна работна заплата за наетите на пълно работно време за предходната година;<br>2. размера на издръжката на живот за предходната година. | |